

نوبت امتحان: دی ماه (نیم سال اول)	امتحان درس: فارسی و نگارش یازدهم	آزمون ۱				
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته فنی و حرفه‌ای، کاردانش، دوره دوم متوسطه					
نمره	سؤالات					
	بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)					
۰/۱۵	۱- واژه «عَلَمَه» را یک بار به عنوان «شاخص» و بار دیگر به عنوان «هسته گروه اسمی» در جمله به کار ببرید.					
۰/۱۵	۲- با توجه به بیت «کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست / که دون هم‌تاند بی مغز و پوست» (الف) ساختمان هر یک از واژگان زیر را بنویسید. (ساده، وندی، مرکب، وندی- مرکب)					
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">بی مغز</td> <td style="width: 50%;">دون هم‌تاند</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td style="height: 20px;"></td> </tr> </table>		بی مغز	دون هم‌تاند		
بی مغز	دون هم‌تاند					
۰/۱۵	ب) نقش واژه‌های «سر» و «بی مغز» را بنویسید.					
۰/۱۵	۳- رابطه معنایی هر یک از جفت‌واژه‌های زیر را بنویسید.					
۱	دریا و صدف: دلیر و شجاع:					
۰/۱۵	۴- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.					
۰/۱۵	الف) خاله‌ام با همه تمکّنی که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود.					
۰/۱۵	ب) گو یارب از این گزاف‌کاری توفیق دهم به رستگاری					
۰/۱۵	پ) اینک بستر فوران خشم و آز دشمن شده بود.					
۰/۱۵	۵- واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.					
۰/۱۵	الف) می‌داشت پدر به سوی او گوش کاین (غصّه- قصّه) شنید، گشت خاموش					
۰/۱۵	ب) دیری نگذشت پرچم روس‌ها در خاک (آغشته- آفشته) به خون بی‌گناهان به اهتزاز درآمد.					
۰/۱۵	۶- نادرستی‌های املایی را بیابید و درست آن را بنویسید.					
۰/۱۵	«از بحران‌های عصبی که امروز رایج است و تهفّه برخورد فرهنگ شرق با غرب است، در آن زمان خبری نبود. هر عصب و فکر به منبع بی‌شاعبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.»					
۰/۲۵	۷- با توجه به سروده‌های زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.					
۰/۲۵	«برو شیر درتده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل					
۰/۱۵	چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر چه باشی چو روبه به وامانده سیر؟					
۱	بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش»					
۰/۲۵	الف) این شعر در چه قالبی سروده شده است؟					
۰/۲۵	ب) ردیف را در بیت سوم نشان دهید.					
۰/۱۵	پ) از میان بیت‌های آورده شده، قافیه کدام بیت دارای آرایه ادبی نیز هست؟ نوع آرایه را بنویسید.					
۱	۸- بیت زیر از شعر «آفتاب حُسن» انتخاب شده است. یک بیت بعدی آن را بنویسید.					
۰/۱۵	«ای آفتاب حُسن، برون آ، دمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست»					
۰/۱۵	۹- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:					
۰/۱۵	«هر دو چنان بودیم که گویی در پالیز سعدی می‌چریدیم؛ از بوته‌ای به بوته‌ای و از شاخی به شاخی. معنی کلماتی را که نمی‌فهمیدیم، از آنها می‌گذشتیم. خوشبختانه، دامنه کلام و معنی به قدر کافی وسعت داشت که ندانستن مقداری لغت، مانع از برخورداری ما نگردد.»					
۰/۱۵	الف) چرا در هنگام خواندن آثار سعدی، ندانستن مقداری لغت، مانع از برخورداری و فهم نویسنده از آثار سعدی نمی‌شد؟					
۰/۱۵	ب) در عبارت‌های زیر، مقصود از قسمت‌های مشخص شده چیست؟					
۰/۱۵	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">گویی در پالیز سعدی می‌چریدیم.</td> <td style="width: 50%;">پالیز سعدی:</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%;">از بوته‌ای به بوته‌ای و از شاخی به شاخی.</td> <td style="width: 50%;">شاخی:</td> </tr> </table>		گویی در پالیز سعدی می‌چریدیم.	پالیز سعدی:	از بوته‌ای به بوته‌ای و از شاخی به شاخی.	شاخی:
گویی در پالیز سعدی می‌چریدیم.	پالیز سعدی:					
از بوته‌ای به بوته‌ای و از شاخی به شاخی.	شاخی:					
۰/۱۵	پ) مفهوم عبارت «در پالیز سعدی می‌چریدیم» را بنویسید.					

۰/۵	۱۰- با توجه به بیت «بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش» چرا شاعر انسان‌ها را به تلاش و کوشش سفارش می‌کند؟
۰/۵	۱۱- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان معنی کنید.
۰/۵	الف) نژند آن دل که او خواهد نژندش
۰/۵	ب) سراچهٔ ذهنم آماس می‌کرد. بیشتر بر فوران تخیل راه می‌رفتم.
۰/۵	پ) چون موسم حج رسید، برخاست اشتر طلبید و محمل آراست
۰/۵	ت) دربار از درون در تب و تاب و التهاب بود. فکر حملهٔ روس، بختک‌وار روی دربار چنبره زده بود.
	بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره)
	الف) بازشناسی:
۱	۱۲- متن زیر را بخوانید، سپس عناصر «زمان و مکان» و «حال و هوای» نوشته را مشخص کنید. «صبح زود همراه با اولین اشعهٔ خورشید برمی‌خیزند. نسیم خنک صبحگاهی روحیهٔ کشاورزان را تازه می‌کند. آن‌ها با شادی و خرمی راهی باغ می‌شوند. آن‌ها ساعت‌ها مشغول کار می‌شوند. ساعت‌های اولیهٔ روز هوا خنک‌تر است و کشاورزان پرنرژی. هر چه به ظهر نزدیک‌تر می‌شویم، هوا گرم‌تر می‌شود. تابش خورشید مردادماه رمق همه را گرفته است. گویا از آسمان آتش می‌بارد. با این همه کشاورزان باز هم با روحیه و پرنرژی کار می‌کنند. هیچ چیز نمی‌تواند مانع کار آن‌ها شود. در انتهای روز وقتی سبدهای خرما را حمل می‌کنند، همانند اول وقت خوش و خندان و خرم هستند.» زمان و مکان: حال و هوا (فضا):
	ب) سازه‌های نوشتاری:
۰/۷۵	۱۳- حکایت زیر را به زبان ساده بازنویسی کنید. «فاضلی به یکی از دوستان صاحب راز خود نامه می‌نوشت. شخصی پهلوی او نشسته بود و به گوشهٔ چشم نوشتهٔ او را می‌خواند. بر وی دشوار آمد، بنوشت: «اگر در پهلوی من دزدی ننشسته بودی و نوشتهٔ مرا نمی‌خواندی، همه اسرار خود بنوشتی!» آن شخص گفت: «والله من نامهٔ تو را نمی‌خواندم.» گفت: «ای نادان! پس از کجا دانستی که یاد تو در نامه است؟!»
۰/۷۵	۱۴- یکی از مثل‌های زیر را انتخاب کنید و آن را گسترش دهید. - اگر لالایی بلدی، چرا خودت خوابت نمی‌برد؟ - آشپز که دو تا شد، آش یا شور می‌شود یا بی‌نمک.
۰/۵	۱۵- دریافت خود را از شعر زیر بنویسید. غنچه با دل گرفته گفت: / زندگی لب ز خنده بستن است / گوشه‌ای درون خود نشستن است / گل به خنده گفت: / زندگی شکفتن است / با زبان سبز راز گفتن است
	پ) آفرینش:
۵	۱۶- یکی از موضوع‌ها را انتخاب کنید و در مورد آن متنی بنویسید. - کتاب - یکی از ورزشکاران یا هنرمندان مورد علاقه‌تان را توصیف کنید. (شخصیت‌پردازی) - یکی از آداب و رسوم محل زندگی‌تان را شرح دهید.
۱	ت) رعایت علائم و نشانه‌های نگارشی در متن‌های سازه‌های نوشتاری و متن تولیدی
۱	ث) رعایت املاي درست واژگان و عبارات

نوبت امتحان: دی ماه (نیم سال اول)	امتحان درس: فارسی و نگارش یازدهم	پاسخ آزمون)
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته فنی و حرفه‌ای، کاردانش دوره دوم متوسطه	

بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)

- ۱- علامه (شاخص): علامه جعفری وارد مدرسه شد. (۰/۲۵) / علامه (هسته گروه اسمی): او، علامه روزگار است. (۰/۲۵) یا هر مثال درست دیگر.
- ۲- بی مغز: وندی (۰/۲۵) / دون همتان: وندی - مرکب (۰/۲۵) / ب) سر: نهاد (۰/۲۵) / بی مغز: مسند (۰/۲۵)
- ۳- الف) تضمین (۰/۲۵) / ب) ترادف (۰/۲۵)
- ۴- الف) تمکن: توانگری، ثروت / ب) گزاف کاری: بیهوده کاری / توفیق: پیروزی، موفقیت / پ) آز: زیاده جویی، حرص، طمع (هر مورد؛ ۰/۲۵)
- ۵- الف) قصه (۰/۲۵) / ب) آغشته (۰/۲۵)
- ۶- تهفه ← تحفه (۰/۲۵) / بی شاعبه ← بی شائبه (۰/۲۵)
- ۷- الف) مثنوی (۰/۲۵) / ب) خویش (۰/۲۵) / پ) بیت دوم (۰/۲۵) جناس (شیر، سیر) (۰/۲۵)
- ۸- گفتی ز ناز: «بیش مرجان مرا، برو» آن گفتنت که «بیش مرجانم» آرزوست (۱)
- ۹- الف) زیرا دامنه کلام و معنی آثار سعدی به قدر کافی وسعت داشت. (۰/۵)
- ب) پالیز سعدی ← آثار سعدی (۰/۲۵) / شاخ ← حکایت‌ها، غزلیات و سروده‌ها (یک مورد؛ ۰/۲۵)
- پ) خواندن و لذت بردن از آثار سعدی (۰/۵)
- ۱۰- زیرا کوشش هر کس بر ارزش و جایگاه او می‌افزاید. (۰/۵)
- ۱۱- الف) خداوند هر کس را که بخواهد در جایگاه پایین و پست نگه می‌دارد. (۰/۵)
- ب) گنجایش و اطلاعات مغزم بیشتر می‌شد. در هنگام راه رفتن، تحت تأثیر خیالات قرار می‌گرفتم. (۰/۵)
- پ) وقتی که زمان حج فرا رسید، پدر مجنون بلند شد و شتر و کجاوه‌ای خواست (یا خودش را برای سفر حاضر کرد). (۰/۵)
- ت) درباریان دچار رنج و عذاب بودند. فکر حمله روس‌ها، همانند کابوسی ترسناک وجود درباریان را فرا گرفته بود. (۰/۵)

بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره)

الف) بازشناسی:

- ۱۲- زمان و مکان: مردادماه، باغ (۰/۵)
- حال و هوا: کار و تلاش کشاورزان، روحیه شاد و خستگی‌ناپذیر آن‌ها، برداشت محصول. (۰/۵)

ب) سازه‌های نوشتار:

«حکایت‌نگاری» و «مَثَل‌نویسی» بر اساس بازنویسی و «شعرگردانی» بر اساس درک و دریافت ارزشیابی شود.

پ) آفرینش:

متن تولیدی بر اساس سنجه‌های مطرح شده در پایان هر درس سنجیده شود.

نوبت امتحان: خردادماه (نیمسال دوم)	امتحان درس: فارسی و نگارش یازدهم	آزمون ۶				
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته فنی و حرفه‌ای، کار دانش، دوره دوم متوسطه					
نمره	سؤالات					
	بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)					
	۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.					
	«به روایت فردوسی، ضحاک بارها فریب ابلیس را می‌خورد؛ بدین معنی که ابلیس با موافقت او، پدرش، مرداس، را که مردی پاک‌دین بود، از پا درمی‌آورد. سپس در لباس خوالیگری چالاک، خورش‌هایی حیوانی به او می‌خوردند.» (الف) مشخص کنید واژه‌های زیر، مشمول کدام وضعیت‌های چهارگانه شده‌اند؟					
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%; text-align: center;">لباس</td> </tr> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 50%; text-align: center;">خوالیگر</td> </tr> </table>			لباس		خوالیگر
	لباس					
	خوالیگر					
۱	(ب) نوع ساخت واژه‌های زیر را بنویسید. چالاک: پاک‌دین:					
۰/۱۵	۲- با توجه به سروده‌های زیر، واژگانی که فرایند واجی «ابدال» یا «ادغام» را پذیرفته‌اند، بیابید و بنویسید.					
	- ما گرچه در بلندی فطرت یگانه‌ایم صد پله خاکسارتر از آستانه‌ایم - آن کس که رخت خویش سوی انبیا ببرد آن چشم نیک را نرسد هیچ چشم بد					
۱	۳- معنی واژگان مشخص‌شده زیر را بنویسید.					
	(الف) عقیدت ارباب مودت بدین خصلت پسندیده و سیرت ستوده در موالات تو صافی تر گردد.					
۱	(ب) فرزند عزیز را به صد جهد بنشانند چو ماه در یکی مه					
	۴- نادرستی‌های املائی را در نوشته زیر بیابید و درست آن را بنویسید.					
	«چون ایشان حقوق مرا به طاعت و مناصهت بگذارند و به معونت و مظاهر ایشان از دست صیاد بجستم، مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد و مواجب سیادت را به عدا رسانید.»					
۰/۷۵	۵- در کدام یک از دو بیت زیر، آرایه حسن تعلیل به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید.					
	(الف) ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش وز تشنگی‌ات، فرات در جوش و خروش (ب) پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها					
۰/۲۵	۶- در بیت زیر، کدام واژه در معنی مجازی به کار رفته است؟					
	«بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش»					
۱	۷- بیت زیر، از شعر «وطن» است. یک بیت بعدی آن را بنویسید.					
	«کسی کز بدی، دشمن میهن است به یزدان، که بدتر ز اهریمن است»					
	۸- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:					
	«اگر فکر و حواسم این جهانی است/ بهره‌ای والاتر از بهر من نیست / روح را خاک نتواند مبدل به غبارش سازد/ زیرا هر دم به تلاش است تا که فرا رود.»					
۰/۱۵	(الف) انسان‌ها برای دستیابی به بهره‌ای والاتر باید چگونه بیندیشند؟					
۰/۱۵	(ب) منظور از «خاک» و «غبار» در این متن چیست؟					
۰/۱۵	(پ) چرا دل‌بستگی‌های دنیایی، نمی‌تواند روح را اسیر خود کند و سبب بی‌ارزشی‌اش شود؟					
۰/۱۵	۹- مفهوم بیت «خرد را گر نبخشد روشنائی / بماند تا ابد در تیره‌رایی» را بنویسید.					
	۱۰- نوشته‌ها و سروده‌های زیر را به فارسی روان معنی کنید.					
۰/۲۵	(الف) او اختران را در آسمان نهاده / تا به برّ و بحر نشانمان باشند.					
۰/۱۵	(ب) پرورده عشق شد سرشتم					
۰/۱۵	(پ) بیوید کاین مهتر آهرمن است					
۰/۷۵	(ت) و چون من بسته باشم، اگر چه ملالت به کمال رسیده باشد، إهمال جانب من جایز نشمری.					

۱	<p>بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره) (ف) بازشناسی:</p> <p>۱۱- متن زیر را بخوانید و موارد خواسته شده را بنویسید.</p> <p>شهر بوستون یکی از بزرگترین شهرهای آمریکا است. در بوستون از آکواریوم بزرگ شهر دیدن کردیم. گویا یکی از کامل‌ترین آکواریوم‌های جهان است. انواع ماهی‌های زینتی، با رنگ‌ها و شکل‌های مختلف در آن گردآوری شده است. از همه دیدنی‌تر نمایش دلفین‌ها بود. دلفین‌ها، بازیگرهای عجیبی هستند. دو دختر مأمور مراقبت از آن‌ها بودند و به آنها غذا می‌دادند و آنها را به بازی وامی‌داشتند. دلفین‌ها با هوشمندی نزدیک به انسان، دستورهای آن دو را اجرا می‌کردند. دست می‌دادند و دست می‌زدند. نوازش و خوردنی دو چیزی بود که آن‌ها را به حرکات دلخواه وادار می‌کرد. مانند انسان، هم نیاز جسمی بود که خوردن باشد و هم نیاز روانی که محبت باشد.</p> <table border="1" data-bbox="412 558 1287 646"> <tr> <td>موضوع</td> <td></td> </tr> <tr> <td>نکات جذاب و عجیب</td> <td></td> </tr> </table>	موضوع		نکات جذاب و عجیب	
موضوع					
نکات جذاب و عجیب					
۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵	<p>(ب) سازه‌های نوشتاری:</p> <p>۱۲- حکایت زیر را به زبان ساده بازنویسی کنید.</p> <p>شخصی که در خانه سوزنی را گم کرده بود، وارد کوچه شد و شروع به تجسس کرد. یکی پرسید: «چه می‌جویی؟» گفت: «سوزنی را در خانه گم کرده‌ام و حالا در اینجا دنبالش می‌گردم.» گفت: «آخر خانه چه ربطی به کوچه دارد؟» گفت: «کوچه روشن است، ولی خانه تاریک!»</p> <p>۱۳- یکی از مثل‌های زیر را انتخاب کنید و بر اساس بازآفرینی، آن را گسترش دهید.</p> <p>- چاه مکن بهر کسی، اول خودت دوم کسی - عاقبت جوینده، یابنده است.</p> <p>۱۴- برداشت و دریافت خود را از شعر زیر بنویسید.</p> <p>چو از این کویر وحشت به سلامتی گذشتی به شکوفه‌ها به باران برسان سلام ما را</p>				
۵	<p>(پ) آفرینش:</p> <p>۱۵- از میان موضوع‌های زیر، یکی را انتخاب کنید و در مورد آن متنی بنویسید.</p> <p>- بر اساس گفت‌وگو بین «ابر» و «خورشید» متنی بنویسید. - هیجان‌انگیزترین و به یادماندنی‌ترین سفر خود را بنویسید. - خلاصه‌ای یکی از داستان‌هایی را که خوانده‌اید، به زبان خود بنویسید.</p>				
۱ ۱	<p>(ت) رعایت علائم نگارشی در متن‌های تولیدی (ث) رعایت املاي درست واژگان و عبارات</p>				

نوبت امتحان: خردادماه (نیم‌سال دوم)	امتحان درس: فارسی و نگارش یازدهم	پاسخ آزمون ۶
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته فنی و حرفه‌ای، کار دانش دوره دوم متوسطه	

بخش اول: فارسی (۱۰ نمره)

- ۱- الف) لباس: با همان معنای قدیم، امروزه به کار گرفته می‌شود و به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۵)
خوالیگر: از فهرست واژگان حذف شده است. (متروک) (۰/۵)
ب) چالاک: ساده (۰/۲۵) پاک‌دین: مرکب (۰/۲۵)
۲- یگانه: ادغام (۰/۲۵) انبیا: ابدال (۰/۲۵)
۳- الف) خصلت: رفتار، خوی، سرشت / موالات: دوستی، یاری کردن، پیروی کردن. / ب) جهد: تلاش، کوشش، رنج بردن / مهمل: کجاوه، محمل / هر مورد: (۰/۲۵)
۴- مناصهت ← مناصحت (۰/۲۵) / بگذارند ← بگزارند (۰/۲۵) / مظاهرت ← مظاهرت (۰/۲۵) / عدا ← ادا (۰/۲۵)
۵- گزینه الف (۰/۲۵) / زیرا دلیل پارچه سیاه بر روی کعبه را این می‌داند که کعبه از غم از دست دادن حضرت عباس (ع) لباس سیاه پوشیده است / یا در مصراع دوم فرات به خاطر تشنگی تو در جوش و خروش است. (یک مورد: ۰/۵)
۶- مجاز (قدرت، دست) / سعی: مجاز (دسترنج، نتیجه کار) (یک مورد: ۰/۲۵)
۷- مرا اوج عزت در افلاک توست به چشمان من، کیمیا خاک توست (۱)
۸- الف) نباید این جهانی بیندیشیم و به مادیات فکر کنیم. (۰/۵)
ب) خاک: مادیات و دلبستگی‌های دنیایی (۰/۲۵) / غبار: هر چیز بی‌ارزش (۰/۲۵)
پ) زیرا روح هر لحظه در تلاش است که به عالم معنا برود. (۰/۵)
۹- خداوند هدایتگر انسان است. (۰/۵)
۱۰- الف) خداوند نور ستارگان را به عنوان راهنما قرار داده است تا در خشکی و دریا راه و مسیر را به ما نشان دهند. (۰/۲۵)
ب) ذات و سرشت من با عشق تربیت یافته است. (۰/۵)
پ) برخیزید و قیام کنید که این ضحاک، شیطان است. (۰/۵)
ت) اما اگر من در بند اسیر باشم، هر چند بعد از باز کردن بندهای کبوترها، خسته شده باشی، در حق من سستی نمی‌کنی. (۰/۲۵)

بخش دوم: نگارش (۱۰ نمره)

الف) بازشناسی:

- ۱۱- موضوع: بازدید از آواربوم شهر بوستون آمریکا (۰/۵)
نکات جذاب و دیدنی: بازی دلفین‌ها و اجرا کردن دستوره‌های مریبان (۰/۵)
ب) سازه‌های نوشتاری:
«حکایت‌نگاری» و «متن نویسی» بر اساس بازنویسی و «شعرگردانی» بر اساس درک و دریافت ارزشیابی شود.

پ) آفرینش:

متن تولیدی بر اساس سنجه‌های مطرح شده در پایان هر درس سنجیده شود.

